

Erasmushogeschool Brussel
Bachelor in de multimedia en de
communicatietechnologie
(professioneel gerichte bachelor)

18 mei 2012

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Inleiding en verantwoording	5
2.1	Inleiding en verantwoording	5
2.2	Samenstelling commissie	5
2.3	Werkwijze commissie	6
2.4	Totstandkoming domeinspecifiek leerresultatenkader	6
3	Beschrijving van de opleiding	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Profiel instelling	8
3.3	Profiel opleiding	9
4	Beoordeling per onderwerp en facet	10
4.1	Doelstellingen opleiding	10
4.2	Programma	14
4.3	Inzet personeel	21
4.4	Voorzieningen	25
4.5	Interne kwaliteitszorg	29
4.6	Continuïteit	32
5	Overzicht oordelen	34
	Bijlage 1: Samenstelling commissie	35
	Bijlage 2: Werkwijze, werkverdeling en oordeelsvorming	37
	Bijlage 3: Programma vraaggesprekken en locatiebezoek	38
	Bijlage 4: Overzicht van bijkomend geformuleerde vragen door de NVAO	41
	Bijlage 5: Overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten	42
	Bijlage 6: Geheimhoudingsclausule	43
	Bijlage 7: Lijst met afkortingen	44

1 Samenvattende conclusie

Het door de Erasmushogeschool Brussel aangeleverde informatiedossier vermeerderd met de informatie die de commissie voorafgaand aan, tijdens en na het locatiebezoek mocht ontvangen en inzien, alsmede de mondelinge toelichtingen die haar bij het locatiebezoek werden verstrekt, hebben de commissie in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

De **doelstellingen** van de opleiding zijn er, naar het oordeel van de commissie, in toereikende mate op gericht de student te brengen tot het beheersen van de in het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen' aangeduide algemene competenties, algemene beroepsgerichte competenties en beroepsspecifieke competenties.

De eindkwalificaties van het **programma** zijn op voldoende wijze domeinspecifiek ingevuld en dit in overleg met het werkveld. Het programma bestaat uit vijf clusters waarbij de commissie adviseert de cluster 'Design' een andere benaming te geven. De commissie stelt een degelijk samenhangend programma vast door de indeling in deze vijf grote clusters. Er worden meerdere toetsvormen gehanteerd wat tot uiting komt in de ECTS-fiches. De commissie erkent de nood van het werkveld aan de vooropgestelde specialisaties van deze nieuwe opleiding. Hierbij mag de opleiding niet vergeten de nodige begeleiding te voorzien om studenten voor te bereiden op hun (juiste) specialisatiekeuze. De commissie acht de studielast voldoende maar vraagt de opleiding te waken over de evaluatie van de studielast. De commissie waardeert de opzet van de integratieprojecten maar hierbij is het belangrijk aandacht te besteden aan de timing, de integratie en de communicatie van de verschillende projecten binnen de opleiding. De toelatingsvoorwaarden komen overeen met de decretaal voorgeschreven toelatingsvoorwaarden.

Zowel de kwaliteit als de kwantiteit van **personeel** is momenteel voldoende om de nieuwe opleiding te kunnen starten. De personeelsleden hebben de mogelijkheid zich bij te scholen en de commissie waardeert de opzet van het portfolio gebaseerd persoonlijk ontwikkelingsplan voor personeelsleden. Hierbij is aanpak rond de opvolging van de didactische scholing van de personeelsleden weliswaar een aandachtspunt. Door de inzet van gastdocenten en gastsprekers wordt een deel van het onderwijs verzorgd door de beroepspraktijk. De opleiding heeft ook de intentie om de opdrachten voor de studenten te laten aanleveren vanuit de beroepspraktijk. Men dient er echter over te waken dat de personeelsleden voldoende ruimte zullen hebben om de snelle technologische evolutie te volgen en de volgende deeltrajecten van deze nieuwe opleiding voor te bereiden.

De commissie beschouwt de materiële **voorzieningen** en de studiebegeleiding als voldoende. Er zal een verdieping exclusief voor deze nieuwe opleiding voorzien en ingericht worden. Alle voorzieningen zijn toegankelijk voor personen met een functiebeperking. De studiebegeleiding binnen de Erasmushogeschool Brussel is ruim uitgewerkt en situeert zich op vlak van volgende domeinen: vakinhoudelijke studiebegeleiding, begeleiding op het vlak van studiemethoden en studievaardigheden, ombudsdienst, studentenbegeleiding, studieloopbaanbegeleiding en taalbegeleiding.

De **interne kwaliteitszorg** verloopt op een gestructureerde wijze. Het is duidelijk dat er verbeteringen aangebracht worden op basis van de resultaten van de bevragingen. De commissie beoordeelt de betrokkenheid van studenten, alumni, medewerkers en het

afnemend werkveld van de opleiding als overwegend positief maar beschouwt de frequentie van de evaluaties als een verbeterpunt.

De financiële situatie van de hogeschool biedt de nodige garanties voor de **continuïteit**. Zowel op het vlak van de afstudeergarantie, de investeringen en de financiële voorzieningen voorziet de commissie geen problemen.

De commissie adviseert de NVAO om **positief** te oordelen over de kwaliteit van de nieuwe opleiding Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie van de Erasmushogeschool Brussel.

Den Haag, 18 mei 2012

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel,

Wim Lamotte
(voorzitter)

Ruth DeVreese
(secretaris)

2 Inleiding en verantwoording

2.1 Inleiding en verantwoording

Bij brief van 14 juni 2011 heeft de heer Luc Van de Velde, algemeen directeur van de Erasmushogeschool Brussel, bij de Nederlands - Vlaamse Accreditatieorganisatie een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' als bedoeld in titel I, hoofdstuk 3, afdeling 2, onderafdeling 3 van het Decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (hierna structuurdecreet) (B.S. 14.08.2003), voor de opleiding Bachelor in de multimedia en communicatie (professioneel gerichte bachelor) ingediend. Bij deze aanvraag werd een uitgebreid informatiedossier gevoegd.

2.2 Samenstelling commissie

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld.

- Voorzitter: prof. dr. Wim Lamotte, Universiteit Hasselt, hoogleraar informatica en verbonden aan het onderzoekscentrum 'Expertisecentrum voor digitale media';
- Lid: Peter Bogaards, expertise op het gebied van informatieontwerp en –architectuur en gebruikersgericht ontwerpen;
- Lid: Johan Vannieuwenhuyse, Hogeschool West-Vlaanderen, opleidingscoördinator multimedia en communicatietechnologie;
- Studentlid: Gertie De Fraeye.

Ruth DeVreese, lector Toegepaste Economie (Hogeschool Gent), is extern secretaris van deze commissie.

Vanuit de NVAO wordt de commissie ondersteund door Nancy Van San, beleidsmedewerker en procescoördinator van deze toets nieuwe opleiding.

Door de aanstelling van deze personen zijn volgende deskundigheden in de schoot van de Commissie verenigd:

- domeindeskundigheid in vakdiscipline en afnemend veld: Wim Lamotte, Peter Bogaards en Johan Vannieuwenhuyse;
- onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek: Wim Lamotte en Johan Vannieuwenhuyse;
- evaluatiedeskundigheid: Wim Lamotte, Peter Bogaards en Gertie De Fraeye;
- studentgebonden deskundigheid: Gertie De Fraeye.

Beknopte cv's van de commissieleden zijn opgenomen als bijlage 1.

2.3 Werkwijze commissie

De beoordeling werd verricht aan de hand van het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen: Professionele Bachelor (en Bachelor na Bachelor)' zoals vastgesteld door het bestuur van de NVAO op 14 februari 2005 en bekrachtigd door de Vlaamse regering.

De commissieleden hebben het aanvraagdossier met bijkomende informatie voor deze toets nieuwe opleiding voor de opleiding Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie (professioneel gerichte bachelor) begin september ontvangen. Het aanvraagdossier werd bestudeerd als voorbereiding op de eerste werkvergadering die plaats vond op 27 september 2011 van 11.00 tot 15.00 uur in Antwerpen (België). Tijdens deze voorbereidende vergadering werd het ingediende dossier uitvoerig besproken en werden er afspraken gemaakt met betrekking tot de te volgen werkwijze alsook werd er een tijdsplanning afgesproken. Op basis van deze vergadering werd bijkomende informatie voorafgaand aan het locatiebezoek, ter inzage tijdens en na het locatiebezoek gevraagd. Deze gevraagde bijkomende documenten zijn opgesomd in bijlage 5.

Het locatiebezoek aan de nieuwe opleiding 'Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie' vond plaats op maandag 24 oktober 2011 te Brussel. Het programma van het locatiebezoek is opgenomen als bijlage 3. Na het locatiebezoek had de commissie onvoldoende informatie om zich een gedegen oordeel te vormen over het programma van deze nieuwe opleiding. Hierdoor werden er op 3 januari 2012 aanvullende vragen (bijlage 4) door de NVAO aan de opleiding overgemaakt. De antwoorden op deze vragen heeft de NVAO ontvangen op 7 maart 2012 (bijlage 5). De commissie is op 27 april 2012 in Den Haag (Nederland) samengekomen om deze aanvullende informatie te beoordelen.

Het totaal aan beschikbare gegevens werd verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport. Dit ontwerp van adviesrapport werd ter beoordeling gestuurd naar alle commissieleden op 12 mei 2012. De feedback werd nadien verwerkt en het resultaat werd op 17 mei 2012 opnieuw ter beoordeling aan de commissieleden gestuurd. Het definitieve adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 18 mei 2012.

De commissie heeft alle verkregen informatie besproken, kritisch beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader van de 'Toets Nieuwe opleidingen' en de daarin vermelde onderwerpen, facetten en criteria. Per facet is een oordeel gegeven. Op basis van de beoordelingen per facet werd per onderwerp eveneens een globale beoordeling gegeven.

De commissie heeft deze conclusies in volledige onafhankelijkheid gevormd.

2.4 Totstandkoming domeinspecifiek leerresultatenkader

Het resultaat van de aftoetsing van het domeinspecifieke leerresultatenkader aan de Vlaamse regelgeving met betrekking tot de kwalificaties (art. 6, §1 decreet 30.04.2009 betreffende de Vlaamse Kwalificatiestructuur) werd samengebracht in een tabel 'Aftoetsing domeinspecifieke leerresultatenkader aan de Vlaamse regelgeving met betrekking tot kwalificaties' (weergegeven in het aanvraagdossier en bijlage). Hierbij werden er 14 learning outcomes geformuleerd die aan 6 descriptoren van de Vlaamse kwalificatiestructuur worden gerelateerd.

De eerste versie van het domeinspecifieke leerresultatenkader werd opgesteld op basis van verschillende brondocumenten zoals de beroeps- en opleidingsprofielen van de Vlaamse Onderwijsraad, de onderzoeksresultaten van het Europees project 'Nomenclature Analytique du Multimédia Européen', het domeinspecifieke referentiekader Multimedia en communicatietechnologie (visitatierapport Vlhora, 4 maart 2010), het landelijk beroeps- en competentieprofiel van de opleiding Communication & multimediadesign (Nederland), ... Deze eerste versie van de leerresultaten werd afgetoetst met verschillende bedrijven en deskundigen uit het onderwijs. Op basis hiervan werd een tweede versie van het domeinspecifieke leerresultatenkader opgesteld. Deze tweede versie werd besproken met een resonantiegroep bestaande uit vertegenwoordigers van de bedrijfswereld, de beroepsfederaties, de artistieke mediasector en het onderwijs. Deze tabel werd door de opleiding domeinonafhankelijk en tijdloos verwoord.

Gelet op de gebruikte bronnen en de geraadpleegde instanties wordt het door het instellingsbestuur ontwikkelde domeinspecifieke referentiekader door de commissie aanvaard. De commissie stelt daarbij vast dat het domeinspecifiek leerresultatenkader van de nieuwe opleiding Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie professioneel gerichte bachelor) kadert binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). De niveaudecriptoren van het niveau 6 uit de VKS worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bacheloropleiding getypeerd worden.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Hierna worden de administratieve gegevens betreffende de instelling en de aangevraagde opleiding en de vestiging(en) waar de opleiding zal worden aangeboden in geval van erkenning weergegeven.

- naam instelling: Erasmushogeschool Brussel
- adres instelling: Nijverheidskaai 170, 1070 Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging waar de opleiding wordt aangeboden: Campus Nijverheidskaai
- de naam van de voorgestelde opleiding: Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie
- in voorkomend geval de afstudeerrichtingen: niet van toepassing
- de onderwijstaal gebruikt in de voorgestelde opleiding: Nederlands
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- het studiegebied of (delen van) studiegebieden: industriële wetenschappen en technologie
- nieuwe opleiding voor Vlaanderen: neen
- nieuwe opleiding enkel voor de instelling: ja
- de studieomvang van de voorgestelde opleiding uitgedrukt in studiepunten: 180 studiepunten
- de graad waartoe de voorgestelde opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad: Professionele bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie
- in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze voorgestelde opleiding kunnen voeren: bachelor
- het academiejaar waarin de opleiding in geval van erkenning voor het eerst zal worden aangeboden: 2012-2013
- het positief advies van de associatie waarvan de instelling desgevallend lid is: ja
- in voorkomend geval het positief oordeel over de macrodoelmatigheid: ja:
datum oordeel: 30 mei 2011

3.2 Profiel instelling¹

De Erasmushogeschool Brussel ontleent haar naam bewust aan de humanistische filosoof Erasmus. Pluraliteit, openheid en verdraagzaamheid vormen immers de basisfilosofie van de hogeschool. Deze eigenschappen koppelt ze aan maatschappij- en toekomstgerichtheid en de internationale gedachte. Ze wordt bestuurd door de Raad van Bestuur, het Bestuurscollege, de algemeen directeur, de departementsraden en de departementshoofden, met inspraak van de Studentenraad.

De Erasmushogeschool Brussel is samengesteld uit zeven departementen met acht locaties, verspreid over Brussel, en biedt 24 bachelors, 11 masters en tientallen andere opleidingen (postgraduaten, bij- en nascholingen) aan. De Erasmushogeschool Brussel en

¹ www.erasmushogeschool.be, laatst geconsulteerd op 3 november 2011

de Vrije Universiteit Brussel vormen sinds 8 juli 2003 de vzw Universitaire Associatie Brussel (UAB).

3.3 Profiel opleiding

De beoogde nieuwe opleiding professionele Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie (MCT) vormt momenteel een afstudeerrichting binnen de professionele Bachelor in de toegepaste informatica. Deze specialisatie evolueerde naar een uitgesproken eigen profiel wat de aanleiding is voor deze aanvraag tot omvorming naar een zelfstandige professionele Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie.

Uit het aanvraagdossier ontleen we de volgende gegevens rond het profiel van de Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie: deze afgestudeerde bachelor beschikt over de competenties om als beginnend multimediaprofessional volwaardig aan de slag te gaan in webdesignbureaus, de internetsector, mediabedrijven, productiehuisen, game developmentbedrijven, communicatiebureaus, softwarehuizen, reclamebureaus, de pers- en televisiewereld, multimedia- en telecombedrijven en als zelfstandige. Het algemene doel van de opleiding is het afleveren van direct inzetbare professionals met een bijzondere expertise in het domein van de multimedia. De expliciete doelstelling van deze nieuwe opleiding is om tegemoet te komen aan de eisen en de verwachtingen op technologisch gebied en om aan te sluiten bij recente en nakende evoluties in dit technologisch gebied.

Het opleidingsprogramma bestaat uit 154 studiepunten gemeenschappelijke modules. In het aanvraagdossier wordt een schematisch overzicht gegeven van het algemene opleidingsprogramma pBa MCT. De opleiding biedt twee specialisaties aan namelijk 'Mobile App & Web' en 'Art & Technology' waarbij 'Mobile App & Web' is gericht op mobiele applicaties en (mobiele) webontwikkelingen en 'Art & Technology' is gericht op de markt van de hardwarematige aansturing van nieuwe media, multimediale installaties, multiscreen development, edge blending en videointegratie. Elk keuzetraject heeft 26 studiepunten trajectspecifieke modules die dieper ingaan op het gekozen keuzetraject. Het aanvraagdossier geeft een overzicht van de trajectspecifieke modules afhankelijk van het vooropgestelde keuzetraject.

4 Beoordeling per onderwerp en facet

Beschrijving van de toetsing door de commissie van de ingediende aanvraag aan de hand van de 6 onderwerpen en de facetten uit het Toetsingskader. Per facet is telkens eerst - omkaderd - de letterlijke omschrijving daarvan uit het Toetsingskader opgenomen.

4.1 Doelstellingen opleiding

Voor de beschrijving van de doelstellingen wordt verwezen naar het voorgaande hoofdstuk 3. In het rapport werden enkel de tekstuele elementen uit criteria en facetten behouden, die voor de desbetreffende opleiding (professioneel gerichte bachelor, academisch gerichte bachelor, master) van toepassing zijn.

4.1.1 Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

Professioneel gerichte bachelor:

De opleidingsdoelstellingen zijn er op gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren*
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk*
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar*

Bevindingen van de commissie:

Multimedia is momenteel een specialisatie binnen de professionele bacheloropleiding toegepaste informatica (TI) die wordt verzorgd door het departement Industriële wetenschappen en technologie. Voor de aanvraag van deze nieuwe opleiding, professionele bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie (MCT), werd informatie gebundeld van algemene beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties. Er werden veertien domeinspecifieke leerresultaten opgesteld conform het sjabloon van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (voor detail, zie 4.2.2).

De opleiding heeft de intentie afgestudeerden af te leveren die over de competenties beschikken om als beginnend multimediaprofessional volwaardig aan de slag te gaan in bij voorbeeld webdesignbureaus, de internetsector, mediabedrijven, reclamebureaus, of als zelfstandige. De algemene doelstelling van de opleiding is en blijft het afleveren van direct inzetbare, professioneel en breed geschoolde afgestudeerden.

De nieuwe opleiding heeft aandacht voor het ontwikkelen van de volgende algemene competenties: denk- en redeneervaardigheid, verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren. De algemene beroepsgerichte competenties situeren zich op het vlak van teamgericht werken, oplossingsgericht kunnen werken en besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk. In het aanvraagdossier en tijdens het locatiebezoek worden meerdere voorbeelden aangehaald op welke manier deze competenties worden aangebracht.

Overwegingen:

Op basis van het aanvraagdossier was de commissie bezorgd omtrent de profilering van de professionele bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie ten aanzien van de opleiding TI. De opleiding heeft deze bezorgdheden tijdens het locatiebezoek kunnen weerleggen. Bovendien heeft de commissie vernomen dat de specialisatie multimedia binnen de opleiding TI wordt afgebouwd. De opleiding dient aandacht te besteden aan de bekendmaking van een zeer duidelijke en gerichte focus om daarmee de profilering van de opleiding op regelmatige basis intern en extern te evalueren.

De commissie is van mening dat de opleidingsdoelstellingen er in toereikende mate op gericht zijn de student te brengen tot het beheersen van algemene competenties, algemene beroepsgerichte competenties en beroepsspecifieke competenties.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 1.1. 'Niveau en oriëntatie opleiding' als voldoende.

4.1.2 Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

- *De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, ingeval van geregementeerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake*
- *Voor professioneel gerichte bachelorsopleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld*

Bevindingen van de commissie:

Het algemeen doel van deze nieuwe opleiding is het afleveren van direct inzetbare professionals met een bijzondere expertise in het domein van de multimedia. De opleiding voorziet twee specialisaties namelijk 'Mobile App & Web' en 'Art & Technology'. 'Mobile App & Web' is gericht op mobiele applicaties en (mobiele) webontwikkelingen.

‘Art & Technology’ richt zich op de markt van de hardwarematige aansturing van nieuwe media, multimediale installaties, multiscreen development, edge blending en videointegratie.

De eerste versie van het domeinspecifieke leerresultatenkader werd opgesteld op basis van verschillende brondocumenten zoals de beroeps- en opleidingsprofielen van de Vlaamse Onderwijsraad, de onderzoeksresultaten van het Europees project ‘Nomenclature Analytique du Multimédia Européen’, het landelijk beroeps- en competentieprofiel van de opleiding Communication & multimediadesign (Nederland), ... Deze eerste versie van de leerresultaten werd afgetoetst met verschillende bedrijven en deskundigen uit het onderwijs. Op basis hiervan werd een tweede versie van het domeinspecifieke leerresultatenkader opgesteld. Deze tweede versie werd besproken met een resonantiegroep bestaande uit vertegenwoordigers van de bedrijfswereld, de beroepsfederaties, de artistieke multimediasector en het onderwijs.

Deze nieuwe opleiding differentieert zich ten opzichte van de bestaande opleidingen in Vlaanderen door de keuze van de specialisatierichtingen. De keuze van profilering is om een zo breed mogelijk geschoolde multimediaprofessional af te leveren. Daarbij heeft de opleiding de intentie om studenten op te leiden die kunnen werken in een meertalige omgeving.

Het beroepenveld in de multimediasector is sterk in beweging. De domeinen waar de afgestudeerden tewerkgesteld kunnen worden zijn zeer divers: webdesignbureaus, internetsector, mediabedrijven, productiehuisen, game development bedrijven, communicatiebureaus, softwarehuizen, reclamebureaus, pers- en televisiewereld, multimedia- en telecombedrijven, onderwijs, zorg, toerisme, ... De afgestudeerde kan zowel werken in grote als kleine bedrijven of als zelfstandig ondernemer aan de slag gaan.

Overwegingen:

De commissie komt tot de vaststelling dat er verschillende bronnen geraadpleegd werden voor het opstellen van de domeinspecifieke eisen, wat zij positief beoordeelt. Ook waardeert zij het belang dat wordt gehecht aan het design-aspect van de opleiding (waarbij met design hier de nadruk wordt gelegd op creatief en grafisch ontwerp). De studenten en alumni haalden de meerwaarde aan van de specialisatie ‘Mobile App & Web’ maar bleken minder goed op de hoogte van de bedoeling van de specialisatie ‘Art & Technology’. De commissie wenst de opleiding erop te wijzen om voldoende aandacht te besteden aan de profilering en kennisgeving van beide specialisaties. Daarbij is het ook belangrijk een voldoende representatief staal vanuit de artistieke multimediasector op te nemen in de resonantiewerkgroep voor de uitbouw van de specialisatie ‘Art & Technology’.

De commissie oordeelt dat het beroepsprofiel heel breed verwoord is in het aanvraagdossier en vraagt de opleiding frequent tijd te besteden aan een actualisatie van het beroepsprofiel. Zoals de opleiding zelf aangeeft is het domein van de multimedia sterk in beweging waardoor de opleiding er dient voor te waken dat de beroepsprofielen (steeds) up-to-date zijn. Het is een positief element dat er een ruim onderzoek werd verricht, op basis van verschillende documenten en in samenwerking met verschillende partners, naar de wensen en behoeften van het beroepenveld.

Het nut van het opleiden van een breed geschoolde multimediaprofessional wordt bevestigd door het tijdens het locatiebezoek aanwezige werkveld.

Naar hun mening sluit de opzet van de nieuwe opleiding momenteel goed aan bij de behoefte op de arbeidsmarkt maar de commissie vraagt de opleiding voldoende resonanties uit te voeren met het werkveld om de opleiding, indien nodig, bij te sturen. Het domein van de multimedia is sterk in beweging en het is heel belangrijk de evoluties binnen de opleiding internationaal op te volgen alsook de beroepsprofielen te actualiseren.

Er dient evenwel voldoende aandacht te gaan naar het aspect van internationalisering binnen deze nieuwe opleiding. Het is tijdens het locatiebezoek duidelijk geworden dat de verschillende gesprekspartners een andere opvatting hebben rond het aspect van internationalisering binnen deze nieuwe opleiding. Hierbij vraagt de commissie ook dat de opleiding haar intentie om studenten op te leiden die kunnen werken in een meertalige omgeving, dient waar te maken. De kennis van het Frans bij afstuderen werd immers als een aandachtspunt aangehaald door studenten en alumni.

De commissie stelt vast dat het domeinspecifiek leerresultatenkader van de nieuwe opleiding Bachelor in de multimedia en communicatietechnologie kadert binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). De niveaudescriptoren van het niveau 6 uit de VKS worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bachelor opleiding getypeerd worden.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 1.2. 'Domeinspecifieke eisen' als voldoende.

4.1.3 Samenvattend oordeel onderwerp 1: Doelstellingen opleiding

De facetten 'Niveau en oriëntatie opleiding' en 'Domeinspecifieke eisen' worden door de commissie als voldoende gekwalificeerd waardoor het oordeel over het onderwerp 'Doelstellingen opleiding' een voldoende waardering verkrijgt.

4.2 Programma

Voor de beschrijving van het programma wordt verwezen naar het voorgaande hoofdstuk 3.

4.2.1 Facet 2.1. Eisen professionele gerichtheid

Het programma sluit aan bij de volgende criteria voor professionele of academische gerichtheid:

Professioneel gerichte bachelorsopleiding:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk

Bevindingen van de commissie:

Het programma van de nieuwe opleiding bestaat uit een modeltraject met drie deeltrajecten. Het eerste deeltraject is gemeenschappelijk voor beide specialisaties. In deeltraject twee en deeltraject drie zijn telkens dertien studiepunten voorbehouden voor de gekozen specialisatie. Het programma is opgebouwd op basis van vijf clusters:

- Digital Technology;
- Design;
- Programming;
- Business & Communication;
- Integration.

Deze clusters zijn een rechtstreekse vertaling van het opleidingsprofiel en de daaraan gekoppelde leerresultaten die de reële kennis, vaardigheden en attitudes vertegenwoordigen waarover een multimediadeskundige dient te beschikken in de bedrijfswereld. Elk deeltraject is opgebouwd rond deze vijf clusters.

De gebruikte vakliteratuur wordt beschreven in de aangeleverde ECTS-fiches. De nieuwe opleiding heeft de intentie concrete opdrachten te ontleen aan de beroepspraktijk. Er wordt ook jaarlijks een technologiedag georganiseerd waarbij de studenten in aanraking komen met recente ontwikkelingen uit het vakgebied.

Overwegingen:

De commissie waardeert de opdeling van het programma in vijf grote clusters maar adviseert de opleiding de benaming van de cluster 'Design' te herzien (zie 2.2). Ook de specialisatierichtingen worden geapprecieerd. Het domein van de multimedia is zoals de opleiding zelf aangeeft sterk in beweging. Daarom vraagt de commissie om de nodige aandacht te besteden aan het flexibel kunnen actualiseren van zowel opleidingsonderdelen als de specialisatierichtingen.

De clusters hebben een Engelstalige benaming gekregen. Het valt de commissie hierdoor des te meer op dat de opgegeven vakliteratuur in hoofdzaak Nederlandstalig is. De opleiding vindt het opleiden van studenten in een meertalige omgeving belangrijk (zie ook 4.1.2), terwijl anderstalige literatuur amper verplicht is. Tijdens het locatiebezoek kwam overigens naar voor dat de aanschaf van boeken overbodig is. Het kennen van de voorgeschreven syllabus is volgens de studenten en alumni meer dan voldoende om te slagen. De commissie vraagt de opleiding (meer) gebruik te maken van online Engelstalige handleidingen, op die manier biedt men ook actuele leerstof aan en bereidt men studenten voor op zelfstandig levenslang leren.

De opleiding onderhoudt nauwe contacten met het werkveld binnen de resonantiegroepen. De technologiedag wordt enorm gewaardeerd door zowel studenten als werkveld. De actuele beroepspraktijk wordt hiermee naar de studenten gebracht.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 2.1 'Eisen professionele gerichtheid' als voldoende.

4.2.2 Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

- *Het programma, het didactisch concept, de werkvormen en de wijze van toetsing weerspiegelen de te bereiken eindkwalificaties van de opleiding*
- *De te bereiken eindkwalificaties zijn aantoonbaar vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma*

Bevindingen van de commissie:

De structuur en de opbouw van het opleidingsprogramma is erop gericht om zowel een polyvalente multimediadeskundige af te leveren als een specialist inzake 'Mobile App & Web' of 'Art & Technology'. De opleiding neemt zich voor om realistische praktijksituaties als uitgangspunt te nemen in het onderwijs. Het is de bedoeling studenten vanaf de start van de opleiding in aanraking te brengen met de praktijk waarbij authentieke leertaken dienen te worden uitgevoerd.

De opleiding maakt werk van de algemene en algemeen beroepsgerichte competenties door drie wijzen van leren (samenwerkend, onderzoekend en reflecterend leren) steeds terug te laten komen in haar onderwijs. Daarnaast staan drie aspecten, deskundigheid, bekwaamheid en wijsheid, centraal in het didactisch concept van de opleiding.

Onder competentiegericht onderwijs verstaat de opleiding het ontwikkelen van competenties en de samenhangende toepassing van kennis, vaardigheden en houding in de beroepstaak. Het curriculum brengt een logische en stapsgewijze volgorde aan voor het verwerven van de nodige competenties wat werd samengevat in de competentiematrix. Op die manier wordt het opleidingsprofiel geoperationaliseerd in toetsbare competenties of learning outcomes (LO). Er werden veertien LO geïdentificeerd welke in de competentiematrix aan de desbetreffende opleidingsonderdelen gekoppeld worden. Het gaat over de volgende veertien LO: creativiteit, digitaal bronmateriaal, digitale technologie, analyse en ontwerp, productie en implementatie, multidisciplinair teamwork, projectmanagement, onderzoek en

innovatie, communicatie, professionele ingesteldheid en attitude, kwaliteitsvol handelen en ondernemerschap, kritische ingesteldheid, deontologisch handelen en professionele contacten.

De Erasmushogeschool Brussel heeft een centraal toetsbeleid ontwikkeld. Op basis daarvan werd een tekst uitgewerkt met de visie van toetsing binnen de opleiding MCT. De opleiding heeft zijn set van learning outcomes uitgewerkt in gedragsindicatoren welke verder geconcretiseerd werden in prestatie-indicatoren. Daarbij werd een toetsmatrix ontwikkeld waarbij wordt weergegeven welke toetsvorm het best aansluit bij de learning outcomes. Het is de intentie dat de toetsing gebaseerd moet zijn op kennisconstructie en niet kennis(re-)productie waarbij authentieke, levensechte situaties worden gebruikt en waar mogelijk de studenten actief worden betrokken bij het ontwerp of de uitvoering van de toetsprocedures. De manier van toetsen wordt per opleidingsonderdeel weergegeven in de ECTS-fiche.

Overwegingen:

De commissie vindt het positief dat er een toetsbeleid werd uitgewerkt, wat ook tot uiting komt in de opgestelde ECTS-fiches. Bij de 14 learning outcomes werden gedragsindicatoren opgesteld. De uitwerking van de toetsmatrix wordt positief beoordeeld maar er dient voldoende aandacht besteed te worden aan de toetsing van de gedragsindicatoren.

De opzet van de integratieprojecten vindt de commissie een positief punt voor de nieuwe opleiding maar het verwondert de commissie dat er eigenlijk geen concrete samenwerking met de andere opleidingsonderdelen zichtbaar is. Zoals het nu voorligt heeft de commissie de indruk dat men in de integratieprojecten terug van nul start terwijl het in dergelijke projecten net de meerwaarde is om de verworven competenties van de reeds gevolgde opleidingsonderdelen te leren toepassen en dan ook binnen de integratieprojecten te toetsen. De opleiding dient door deze huidige opzet van de integratieprojecten voldoende aandacht te besteden aan de studielast (zie facet 2.4). De doelstelling(en) en de timing van de projecten (zowel integratieprojecten als de projecten binnen de andere opleidingsonderdelen) dienen voldoende tijdig en duidelijk gecommuniceerd te worden naar de studenten.

De commissie had nog enkele vragen omtrent het verloop van de stage naar het werkveld toe maar stelde tot haar verbazing vast dat geen enkele vertegenwoordiger vanuit het werkveld ervaring had met een stagiair van de Erasmushogeschool Brussel. Dit is in tegenstelling met de verkregen informatie op basis van het document van de planning van het locatiebezoek waar toch bij meerdere vertegenwoordigers "stage" vermeld staat.

De opleiding dient ook bijzondere aandacht te besteden aan de keuze van softwarepakketten die studenten worden aangeleerd want in de huidige context kan een gekozen pakket irrelevant zijn eens ze afgestudeerd zijn. Dit werd door de afgestudeerde studenten van de opleiding TI bevestigd.

De uitwerking van de cluster 'Design' in het eerste deeltraject beschouwt de commissie als eerder eenzijdig.

Multidisciplinair werken vereist een ervaren kennis van Design voor ontwikkelaars. Design en creativiteit blijven eerder vaag uitgewerkt in de voorgestelde nieuwe opleiding. Dit is een heel belangrijke vaststelling omdat de nieuwe opleiding zich van de bestaande opleiding wenst te differentiëren door het aspect van design en creativiteit. De commissie adviseert de opleiding ten stelligste om de benaming van de cluster 'Design' te veranderen in 'Graphic design'. Op die manier worden geen verkeerde verwachtingen gecreëerd naar zowel studenten als werkveld en vindt de commissie dat het programma wel voldoende is uitgewerkt. Wanneer de opleiding echter de benaming 'Design' behoudt, dan dient dit een veel bredere invulling te krijgen in plaats van de voornamelijk esthetische/grafische benadering, zoals blijkt uit het aangeleverde lesmateriaal van de cluster 'Design'.

De commissie vraagt de opleiding ook voldoende aandacht te besteden aan de voorbereiding van de keuze van studenten voor het keuzetraject 'Art & Technology'. De keuze naar 'Mobile App & Web' is voldoende helder maar voorlopig is er nog onvoldoende zicht op welke basis studenten gemotiveerd zullen worden om voor 'Art & Technology' te kiezen. Binnen het ter beschikking gestelde lesmateriaal is er niet echt een link naar het kunstzinnige. De commissie is zich wel bewust van de nood aan en de meerwaarde van de keuzerichting 'Art & Technology' binnen regio Brussel.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 2.2 'Relatie tussen doelstelling en programma' als voldoende waarbij ze ten stelligste aanbeveelt om de benaming van de cluster 'Design' te veranderen in 'Graphic design'.

4.2.3 Facet 2.3. Samenhang programma

Het beoogde programma is inhoudelijk samenhangend.

Bevindingen van de commissie:

De opleiding heeft een didactisch concept uitgewerkt van 'leerlijnen' die de verticale samenhang duidelijk maken. De graduele opbouw van het programma is terug te vinden in de vijf leerlijnen namelijk 'Digital Technology', 'Design', 'Programming', 'Business & Communication' en 'Integration' (zie ook 4.2.1). Diezelfde thematische opbouw komt terug in elk deeltraject waardoor de student van een beginnend niveau evolueert naar een meer gespecialiseerd niveau binnen deze vijf domeinen of leerlijnen.

Daarnaast wordt er gewerkt met semestriële integratieprojecten en worden er drie leeromgevingen onderscheiden naargelang de doelvorm die nagestreefd wordt namelijk:

- de leeromgeving gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheid;
- de leeromgeving gericht op het ontwikkelen van competenties;
- de leeromgeving gericht op de vorming van identiteit, engagement en relatie.

Overwegingen:

De opbouw van het programma in vijf grote clusters die in elk deeltraject terugkomen levert een overzichtelijk programma op voor de studenten. De commissie beschouwt de samenhang van het programma voldoende maar vraagt de opleiding meer aandacht te

besteden aan de verdere uitwerking van de cluster 'Design' (zie ook 4.2.2) alsook de opzet van de integratieprojecten te herbekijken (zie 4.2.2 en 4.2.4).

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 2.3. 'Samenhang programma' als voldoende.

4.2.4 Facet 2.4. Studielast

De studietijd sluit aan bij de norm zoals vastgesteld bij decreet.

Bevindingen van de commissie:

De minimale studieomvang van een opleidingsonderdeel bedraagt drie studiepunten waarbij één studiepunt overeenstemt met 25 tot 30 uren onderwijs- of studieactiviteiten. Met dit gegeven komt een student jaarlijks op een belasting van ongeveer 1650 uren.

Het eerste deeltraject wordt opgedeeld in drie periodes namelijk zeven lesweken gevolgd door één evaluatieweek, zeven lesweken gevolgd door twee evaluatieweken en veertien lesweken gevolgd door vijf evaluatieweken. Vanaf het tweede deeltraject wordt overgegaan naar een jaarindeling van twee maal veertien lesweken telkens gevolgd door een evaluatieperiode.

Studietijdmeting gebeurt door middel van de jaarlijkse onderwijsevaluatie. Per opleidingsonderdeel geeft de student een persoonlijke inschatting of de begrote studietijd voor het gegeven opleidingsonderdeel overeenstemt met de werkelijke tijd die hij/zij aan dit opleidingsonderdeel besteed heeft. Eventuele problemen met de studiebelasting worden in de opleidingscommissie besproken.

Overwegingen:

Er wordt een studietijdmeting uitgevoerd wat de commissie waardeert. De commissie maakt zich wel de bedenking of een studietijdmeting aan het einde van het academiejaar voldoende accuraat kan zijn. Studietijdmeting op zich is al heel moeilijk maar wanneer de studenten dit maar één keer per jaar, en dan nog verplicht tijdens hun laatste examen, moeten invullen kunnen de resultaten een vertekend beeld geven. De studenten bevestigen dit maar uit de gesprekken tijdens het locatiebezoek is gebleken dat acute problemen rond studiebelasting uitgeklaard worden via rechtstreeks contact met de betrokken staf en/of via de opleidingscommissie. De opleiding organiseert voor enkele opleidingsonderdelen tentamens in het eerste opleidingsjaar, wat positief wordt beoordeeld.

De commissie merkt voor het eerste opleidingsjaar op dat er voor bijna elk opleidingsonderdeel als evaluatievorm een werkstuk/product is voorzien (behalve voor de opleidingsonderdelen business communication skills en foreign languages: English). Hierbij is het belangrijk te vermelden dat er voor de twee integratieprojecten in het eerste opleidingsjaar nieuwe werkstukken/producten dienen opgeleverd te worden. Dit komt neer op grosso modo zes projecten per semester. De commissie vraagt de opleiding te waken over de studielast van al deze verschillende projecten en adviseert om integratieprojecten te

gebruiken om opdrachten van verschillende opleidingsonderdelen binnen één groot project te kunnen uitwerken.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 2.4. 'Studielast' als voldoende.

4.2.5 Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten:

Bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend*
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan bovengenoemde voorwaarden voldoen*

Bevindingen van de commissie:

De algemene toelatingsvoorwaarden zijn omschreven in artikel 17 tot en met 33 van het algemeen onderwijsreglement van de Erasmushogeschool Brussel. Tot de toelatingsvoorwaarden behoort ook de kennis van de Nederlandse taal. Wanneer er twijfel bestaat over het voldoende beheersen van de Nederlandse taal om de opleiding aan te vangen, dient er een taalttest te worden afgelegd. De opleiding kiest ervoor om de eerste jaren het aantal instromende studenten te beperken tot 100 studenten.

Daarnaast wordt in het aanvraagdossier beschreven hoe studenten vermindering van de voorgeschreven studieomvang krijgen op basis van vrijstelling(en) toegekend aan de hand van een EVC- en/of EVK-procedure. De opleiding beschikt over procedures voor flexibele leerwegen die de student toelaten ofwel te starten via het modeltraject ofwel onmiddellijk via een persoonlijk traject.

Een toelatingsproef is niet toegelaten maar om studenten zich bewust te maken van de keuze voor hun opleiding worden er intakegesprekken georganiseerd eens ze ingeschreven zijn.

Overwegingen:

De toelatingsvoorwaarden komen overeen met de decretaal voorgeschreven toelatingsvoorwaarden in Vlaanderen. De EVC- en/of EVK-procedure wordt ook toegepast binnen de Erasmushogeschool Brussel.

De commissie had een vraag bij de aanpak van de beperking van de instromende studenten.

Uit de gesprekken werd duidelijk dat er niet zal gewerkt worden met toelatingsproeven (decretaal niet toegelaten) maar volgens het principe dat studenten worden toegelaten in volgorde van hun aanmelding tot de grens van 100 is bereikt.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 2.5. 'Toelatingsvoorwaarden' als voldoende.

4.2.6 Facet 2.6. Studieomvang

De opleiding voldoet aan formele eisen m.b.t. de studietoegang:

– *Bachelor: tenminste 180 studiepunten*

Bevindingen van de commissie:

De opleiding telt in totaal 180 studiepunten verdeeld over drie modeltrajecten van elk 60 studiepunten, wat voldoet aan de formele eisen voor een professionele bacheloropleiding. De minimale studietoegang van een opleidingsonderdeel bedraagt 3 studiepunten. Het aantal studiepunten dat wordt toegemeten aan elk opleidingsonderdeel staat in verhouding met de complexiteit van dat opleidingsonderdeel.

Overwegingen:

Het programma van de opleiding is in overeenstemming met 180 studiepunten en beantwoordt daarmee aan de decretale bepalingen.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 2.6. 'Studietoegang' als voldoende.

4.2.7 Samenvattend oordeel onderwerp 2: Programma

Op de facetten 'Eisen professionele gerichtheid', 'Samenhang programma', 'Studielast', 'Toelatingsvoorwaarden' en 'Studietoegang' scoort de opleiding voldoende.

De commissie adviseert de NVAO om het facet 'Relatie tussen doelstelling en programma' als voldoende te beoordelen met het dringende verzoek aan de opleiding om de benaming van de cluster 'Design' te herzien naar 'Graphic design'.

4.3 Inzet personeel

4.3.1 Facet 3.1. Eisen professionele gerichtheid

De opleiding sluit aan bij de volgende criteria voor de inzet van personeel van een professioneel gerichte of een academisch gerichte opleiding:

Professioneel gerichte opleidingen

- *Het onderwijs zal voor een belangrijk deel worden verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.*

Bevindingen van de commissie:

Binnen de nieuwe opleiding MCT zal het onderwijs grotendeels verzorgd worden door personeel van de bestaande opleiding TI. De opleiding wenst de ontbrekende expertise aan te vullen met nieuwe deeltijdse aanwervingen, gastdocenten en gastsprekers. Daarnaast is het de bedoeling dat de opleiding samenwerkt met de grote spelers in de multimediabranche en met de beroepsorganisaties.

De hogeschool streeft ernaar alle personeelsleden een zekere internationale voeling te laten verwerven en behouden. Tijdens het locatiebezoek gaven de aanwezige lectoren aan allemaal minstens één internationaal congres per jaar bij te wonen. De opleiding voorziet ruimte voor de lectoren om aan projectmatig wetenschappelijk onderzoek te doen. Tijdens de gesprekken met de lectoren kwam naar voren dat elke lector betrokken is in een kwaliteitswerkgroep en hiervoor de nodige ruimte in de opdracht is voorzien.

De personeelsleden dienen een portfoliogebaseerd persoonlijk ontwikkelingsplan op te maken. Op basis daarvan wordt het bijscholingsbeleid afgestemd. De hogeschool en het departement sturen het professionaliseren van kennis en competenties met betrekking tot de didactische kwaliteiten.

Overwegingen:

De commissie vindt het positief dat er een uitgebouwd contact is met de beroepsorganisatie FeWeb (Federatie van Webbedrijven), wat ook tot uiting kwam door de aanwezigheid van FeWeb tijdens het locatiebezoek. Een pluspunt voor deze nieuwe opleiding is dat de opleiding reeds gestart is met onderzoek binnen het domein van de mobiele applicaties en daarrond een expertisecentrum uitbouwt.

De commissie wenst er bij de opleiding, de hogeschool en de betrokken lectoren wel op aan te dringen om voldoende belang te hechten aan de ontwikkeling en de actualisatie van de didactische competenties. Er dient bij het bijscholingsbeleid nauwlettend worden op toegezien dat de betrokken lectoren op de hoogte blijven van de recente ontwikkelingen binnen hun expertisedomein en deze ontwikkelingen bestuderen om ze te gebruiken binnen de opleiding.

Door de inzet van gastdocenten en gastsprekers wordt een deel van het onderwijs verzorgd door de beroepspraktijk. De opleiding heeft ook de intentie om de opdrachten voor studenten te laten aanleveren vanuit de beroepspraktijk.

De instelling heeft beperkte ervaring met de invulling van de cluster 'Design'. Er worden hiervoor nieuwe lesgevers aangetrokken waarvan het CV werd beoordeeld door de commissie. Onder andere op basis van die CV's wordt de indruk van de commissie versterkt dat de opleiding met de cluster 'Design' eerder 'Graphic design' heeft uitgewerkt. De commissie vindt het positief dat de nog aan te werven lesgevers reeds een actieve bijdrage hebben geleverd aan de uitwerking van het programma.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 3.1. 'Eisen professionele gerichtheid' als voldoende.

4.3.2 Facet 3.2. Kwantiteit personeel

- *Er wordt voldoende capaciteit beschikbaar gesteld om de nieuwe opleiding te kunnen starten.*
- *Er wordt voldoende capaciteit beschikbaar gesteld om de nieuwe opleiding te kunnen continueren.*

Bevindingen van de commissie:

De omvang van het departementale personeelsbeleid is gerelateerd aan de studentenaantallen waarbij elke opleiding een minimale omkadering nodig heeft om het vooropgestelde programma te kunnen realiseren.

De opleiding streeft naar de samenstelling van een kernteam van onderwijzend personeel bestaande uit voltijdse opdrachten om zo de draagkracht van de opleiding en de beschikbaarheid en flexibiliteit van de lectoren voor deze nieuwe opleiding te maximaliseren. Daarnaast worden er lectoren aangesteld met een eerder beperkt opdrachtvolume voor deze nieuwe opleiding. Ook zullen er gastprofessoren, werkzaam in de multimediasector en toonaangevend qua kennis en expertise, aangetrokken worden.

Op basis van de berekeningen, waarvan een detail aan de commissie werd bezorgd, is er voor de komende academiejaren volgende personeelsformatie nodig (rekening houdend met 100 instromende studenten in het eerste deeltraject, 55 in het tweede en 45 in het derde):

- academiejaar 2012-2013: 4,12 VTE;
- academiejaar 2013-2014: 6,08 VTE;
- academiejaar 2014-2015: 8,05 VTE.

In het aanvraagdossier wordt gestipuleerd dat er voor enkele opleidingsonderdelen verwevenheid is met de opleiding TI wat niet in de berekende personeelsformatie voor de nieuwe opleiding MCT is opgenomen. Het studentensecretariaat wordt uitgebreid met een halftijdse VTE.

Overwegingen:

Op basis van de cijfers voor de personeelsformatie, en gegeven het feit dat verscheidene opleidingsonderdelen gedeeltelijk op inhoudelijk vlak kunnen worden gedeeld met de opleiding TI, oordeelt de commissie dat er voldoende personeel wordt voorzien voor de nieuwe opleiding MCT. Het is evenwel belangrijk dat er een degelijk kernteam, bestaande uit personeelsleden met een voltijdse opdracht binnen de nieuwe opleiding, samengesteld wordt.

De aangeleverde informatie met betrekking tot het berekenen van de personeelsformatie werd gewaardeerd door de commissie. Men dient er echter over te waken dat de personeelsleden voldoende ruimte krijgen om nieuwe technologieën en de volgende deeltrajecten van deze nieuwe opleiding voor te bereiden, in het bijzonder rond de thema's design en creativiteit. Het is een mooi gegeven dat de hogeschool werkt met een portfoliogebaseerd persoonlijk ontwikkelingsplan (4.3.1) maar de commissie maakt de bedenking of het personeel met de voorliggende personeelsformatie wel de nodige tijd kan vrijmaken om zich bij te scholen waar nodig.

Bijgevolg heeft de commissie de indruk dat er weinig rekening werd gehouden met het feit dat er voor het starten van de opleiding heel wat nieuw studiemateriaal dient ontwikkeld te worden alsook het volgen van de nodige bijscholingen binnen dit, voor de Erasmushogeschool Brussel, deels nieuwe en steeds evoluerende multimediadomein. Dit zal resulteren in een hoge werkdruk voor het personeel dat wordt aangesteld binnen deze nieuwe opleiding wat een negatief effect kan hebben op de onderwijskundige prestaties.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 3.2. 'Kwantiteit personeel' als voldoende.

4.3.3 Facet 3.3. Kwaliteit personeel

Het in te zetten personeel is gekwalificeerd voor een inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma

Bevindingen van de commissie:

In het aanvraagdossier en de bijlagen werd een overzicht gegeven van de personeelsleden die aangesteld worden binnen de nieuwe opleiding. Daarin wordt onder andere aangegeven dat de expertise rond de cluster 'Design' deels aanwezig is binnen een ander departement van de hogeschool maar dat er daarnaast bijkomende personeelsleden zullen moeten aangesteld worden.

Uit de gesprekken tijdens het locatiebezoek komt tot uiting dat bepaalde betrokken lectoren verschillende opleidingsonderdelen dienen te doceren waardoor ze niet als specialist naar voor komen. Zelfs de studenten bevestigen tijdens de gesprekken dat lectoren meer ruimte zouden moeten krijgen zich te specialiseren in bepaalde vakken in plaats van een heleboel verschillende vakken te moeten doceren.

Overwegingen:

De commissie stelt vast dat voor vier van de vijf clusters de nodige expertise aanwezig is. Ook voor de twee specialisaties is duidelijk kennis beschikbaar. De cluster 'Design' is voldoende uitgewerkt op niveau van het esthetische. Wanneer de opleiding de benaming 'Graphic design' aan deze cluster zou geven, dan heeft de commissie voldoende vertrouwen dat de nodige expertise ook voor deze cluster aanwezig zal zijn.

De commissie vraagt de opleiding en het hogeschoolbestuur voldoende ruimte te voorzien voor de professionalisering van de betrokken personeelsleden. Het is belangrijk dat de opleiding formaliseert hoe personeelsleden op de hoogte zullen blijven van de actuele trends en tendenzen en hoe de opleiding daar flexibel zal op inspelen. De didactische ontwikkeling van de personeelsleden komt onvoldoende tot uiting tijdens de gesprekken en op basis van het aanvraagdossier met bijlagen. De commissie vraagt de opleiding om lectoren ook bij te scholen op vlak van creativiteit want dit blijkt een groot gebrek tijdens de gesprekken.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 3.3. 'Kwaliteit personeel' als voldoende.

4.3.4 Samenvattend oordeel onderwerp 3: Inzet personeel

De facetten 'Eisen professionele gerichtheid', 'Kwantiteit personeel' en 'Kwaliteit personeel' zijn als voldoende beoordeeld door de commissie. Het oordeel voor het onderwerp 'Inzet van personeel' is dan ook voldoende.

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De voorgestelde huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Bevindingen van de commissie:

De nieuwe opleiding wordt gehuisvest in de 'campus Nijverheidskaai' te Anderlecht. Deze campus biedt voldoende ruimte met parkeermogelijkheden. De campus is vlot bereikbaar met het openbaar vervoer. De infrastructuur is aangepast aan personen met een fysieke beperking. De commissie heeft tijdens het locatiebezoek de belangrijkste, reeds aanwezige, voorzieningen bezocht.

Er wordt op de 'campus Nijverheidskaai' te Anderlecht een volledige verdieping ingericht exclusief voor deze nieuwe opleiding waarbij de opleiding zal kunnen beschikken over acht lokalen. De nieuwe opleiding zal kunnen beschikken over onder andere twee lokalen met Apple-computers (uitgerust met de meest recente versie van diverse multimediasoftwarepakketten), een kleine digitale audiostudio, opnameapparatuur en verschillende videocamera's, diverse werkstations voor geluids- en videomontage, dvd-authoring en streaming van audio en video, multimediaservers voor streaming, web en 3D-ontwikkeling.

De hogeschool doet ook investeringen in een nieuwe filmstudio, voornamelijk voor de audiovisuele opleidingen van het departement Rits, maar de nieuwe opleiding MCT zal hier ook gebruik kunnen van maken. Daarnaast is er de uitbouw van een Fabrication Laboratorium voorzien dat gericht is op het creatief aanwenden van gegeven set van fabricage-instrumenten (3D-scanner, 3D-plotter, laser cutter, ...) in combinatie met ICT. Het is de bedoeling dat dit laboratorium ook wordt gebruikt door gebruikers van buiten de instelling en dat er hierbij een dienstverlening wordt opgezet. Daarnaast wordt nog bijkomend voorzien op de verdieping exclusief voor de nieuwe opleiding in een audio- en postproductiestudio en een professionele creatieve studio met de nodige uitrusting voor motion capturing, greenkey, audiovisuele effecten en montage.

De bibliotheek is in een andere vleugel gehuisvest maar werd recentelijk verhuisd en heringericht. In de bibliotheek is het aanbod van boeken beperkt en het aanbod van fysieke tijdschriften nagenoeg onbestaande. Er is wel een heel ruim aanbod van elektronische bronnen en er zijn verscheidene computers beschikbaar in de bibliotheek voor de studenten. Studenten hebben ook toegang tot de bibliotheek van de Vrije Universiteit Brussel.

De hogeschool beschikt over een ICT-dienst die onder andere verantwoordelijk is voor het laptopproject waarbij studenten zich aan een voordelige prijs een laptop met de nodige software kunnen aanschaffen. Studenten hebben toegang tot het draadloos netwerk. Dokeos is het elektronisch leerplatform dat wordt gebruikt om mededelingen, documenten, presentaties, leerpaden en dergelijke meer te delen met de studenten.

Er is een studentenhome te Jette waarbij studenten die een opleiding volgen aan de Erasmushogeschool Brussel voorrang hebben. Hierbij wordt wel verduidelijkt tijdens het locatiebezoek dat maar ongeveer tien procent van alle studenten van de hogeschool gebruik maakt van studentenkamers.

Overwegingen:

Het is een mooi gegeven dat er een volledige verdieping exclusief wordt voorbehouden voor deze nieuwe opleiding. Er dienen hiertoe nog veel werkzaamheden uitgevoerd te worden en de commissie wilt de opleiding vragen om hierbij voldoende aandacht te besteden aan het creëren van een inspirerende omgeving om studenten te stimuleren bij de ontwikkeling en uiting van hun creativiteit. De kruisbestuiving met het departement Rits kan deze nieuwe opleiding ten goede komen maar is momenteel nog eerder onduidelijk voor de commissie.

Er wordt duidelijk zowel op departementaal als instellingsniveau een ruim budget voorbehouden voor de uitbouw van nieuwe voorzieningen. Toch wenst de commissie de opleiding te vragen het nut van al die investeringen voor de nieuwe opleiding te evalueren. Het hogeschoolbestuur zou in overweging moeten nemen of het niet beter een deel van deze middelen besteedt om meer ruimte te voorzien voor personeel om de nieuwe opleiding uit te bouwen.

De commissie was verwonderd over het beperkte fysieke aanbod van de bibliotheek voor het hele departement Industriële wetenschappen en technologie. Het beschikbare budget voor de bibliotheek dient gecommuniceerd te worden naar lectoren en studenten waarbij zij input kunnen leveren welke fysieke (hand)boeken en tijdschriften de bibliotheek kan aanbieden. Er zijn voldoende tijdschriften die relevant zijn voor de nieuwe opleiding waarbij de nieuwste trends en tendenzen aan bod komen en daarbij inspirerend kunnen werken. Het verdient ook aanbeveling om meer dan één exemplaar van de bij de opleidingsonderdelen gehanteerde handboeken beschikbaar te stellen in de bibliotheek.

Het elektronisch leerplatform Dokeos wordt goed gebruikt door de lectoren en de studenten toonden hiervoor hun appreciatie. De infrastructuur is duidelijk aangepast voor personen met een beperking en de commissie waardeert dat er ook oplossingen worden gecreëerd in de labo's voor personen met een beperking. Deze nieuwe opleiding zal geen grote problemen opleveren naar huisvesting voor studenten daar maar een beperkt percentage van de studentenpopulatie niet van huis pendelt.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 4.1. 'Materiële voorzieningen' als voldoende.

4.4.2 Facet 4.2. Studiebegeleiding

Er is voorzien in personele capaciteit voor studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten die adequaat zijn met het oog op de studievoortgang.

Bevindingen van de commissie:

De hogeschool volgt de studenten nauwgezet op via de studiebegeleiding. Jaarlijks werkt de opleiding, onder leiding van de studie- en trajectbegeleider, een studentenbegeleidingsplan uit voor het volgende academiejaar. De studiebegeleiding richt zich enerzijds op de individuele student om gesignaleerde problemen aan te pakken en op te lossen. Zo is er na de eerste evaluatieperiode een feedback moment waarbij voor studenten met problemen indien gewenst een aangepast programma kan samengesteld worden voor de volgende lesperiode. Daarnaast richt de studiebegeleiding zich ook op de organisatie van de opleiding om studieproblemen te voorkomen. Studiebegeleiding richt zich op de instroom, de doorstroom en de uitstroom van de studenten.

De formele structuur van het begeleidingsaanbod situeert zich op zes pijlers:

- vakinhoudelijke studiebegeleiding;
- begeleiding op het vlak van studiemethoden en studievaardigheden;
- studentenbegeleiding;
- studieloopbaanbegeleiding;
- ombudsdienst;
- taalbegeleiding.

De vakinhoudelijke begeleiding start met de lessen die gegeven worden. Voor elk opleidingsonderdeel in het eerste deeltraject worden bijkomend vaste begeleidingsmomenten ingepland in het lessenrooster waarbij bijkomende verduidelijking wordt gegeven bij moeilijkere onderwerpen. Vanaf het tweede deeltraject zal het tutoringproject opgezet worden waarbij studenten uit het tweede en/of derde jaar hun kennis en ervaringen delen met de eerstejaarsstudenten.

De begeleiding op het vlak van studiemethoden en studievaardigheden ondersteunt de studenten enerzijds bij het instuderen van de leerstof met behulp van studieplanning, studiemethode en studietips en anderzijds bij het afleggen van de examens door examentips en informatie rond faalangst en concentratie. Nieuwe studenten dienen twee enquêtes in te vullen waarbij onder andere gepeild wordt naar achtergrond, motivatie, leerstijl, studiemethode, ... Op basis van deze resultaten vindt er een intakegesprek plaats met de studiebegeleider en kunnen de knelpunten worden geïdentificeerd waarbij de studiebegeleider de juiste ondersteuning kan aanreiken.

De studentenbegeleiding richt zich tot de studenten die een psychosociaal, juridisch, financieel of ander probleem hebben. Er zijn verschillende mogelijkheden voor studenten (bijvoorbeeld topsporters, studenten met een fysieke handicap of chronische ziekte, studenten met nood aan bepaalde faciliteiten) om een individueel studietraject aan te vragen. Deze begeleiding wordt door SOVEhB (Studenten Voorzieningen Erasmushogeschool Brussel) georganiseerd.

De studieloopbaanbegeleiding bestaat voornamelijk uit een administratieve begeleiding gericht op het samenstellen van een optimaal studietraject aangepast aan de individuele student en biedt ondersteuning bij de studie- en keuzeprocessen. Binnen de hogeschool stelt men voorop dat elke student met een geïndividualiseerd programma alle opleidingsonderdelen steeds kan volgen.

De ombudsdienst treedt bemiddelend op in geval van problemen en conflicten tussen student(en) en lector(en) of bij inbreuken van het onderwijs- en examenreglement. De studenten worden bij aanvang van het jaar ingelicht over het doel en de werking van de ombudsdienst.

Binnen de hogeschool kunnen studenten individueel en in groep begeleid worden rond knelpunten bij academisch of professioneel Nederlands. Daarnaast is er ook begeleiding bij internationale uitwisseling voor de opvang en begeleiding van studenten.

Overwegingen:

Er is een uitgebreide studiebegeleiding binnen de Erasmushogeschool Brussel. Tijdens de gesprekken komt duidelijk naar voor dat de hogeschool en de opleiding studiebegeleiding op meerdere vlakken adequaat uitvoeren. Daarnaast blijkt duidelijk uit de gesprekken dat er een intense lector-student-relatie bestaat waarbij studenten ook bijkomende vragen kunnen stellen aan de lesgevers. De studenten waarderen ook het feit dat er uitdagende opdrachten en taken worden gegeven aan studenten die sneller klaar zijn in de les.

Ook voor personen met een beperking is er voldoende ondersteuning wat bevestigd werd tijdens de gesprekken met de studenten. De commissie waardeert de opzet van het tutoringproject maar vraagt de opleiding de nodige aandacht te besteden aan de opleiding van de tutors.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 4.2. 'Studiebegeleiding' als voldoende.

4.4.3 Samenvattend oordeel onderwerp 4: Voorzieningen

De facetten 'Materiële voorzieningen' en 'Studiebegeleiding' worden als voldoende beoordeeld. Hieruit wordt besloten dat het onderwerp 'Voorzieningen' als voldoende wordt beoordeeld door de commissie.

4.5 Interne kwaliteitszorg

4.5.1 Facet 5.1. Systematische aanpak

Er is voorzien in een systeem van interne kwaliteitszorg, waarbij mede aan de hand van toetsbare streefdoelen en periodieke evaluaties verbetermaatregelen worden getroffen.

Bevindingen van de commissie:

Binnen de Erasmushogeschool Brussel werd een kwaliteitssysteem ontwikkeld dat zowel de centrale diensten als alle opleidingen beslaat. Het meest recente kwaliteitsplan 2011-2015 van de hogeschool werd ter inzage bezorgd aan de commissie.

De departementale beleidscommissie draagt de eindverantwoordelijkheid voor het opzetten en de uitvoering van het departementale kwaliteitsbeleid waarbij de uitvoering de verantwoordelijkheid is van de departementale kwaliteitszorgcoördinator. De beoogde opleidingscoördinator voor deze nieuwe opleiding MCT is tevens de kwaliteitszorgcoördinator voor het departement Industriële wetenschappen en technologie.

Binnen de hogeschool wordt een aangepaste versie van het EFQM/TRIS model als referentiekader gehanteerd. Het departement ontwikkelde daarnaast een kwaliteitshandboek waarin procedures zijn opgenomen die de kwaliteit van het onderwijs moeten waarborgen. Momenteel werkt men aan een kwaliteitskalender die de kwaliteitszorgactiviteiten per maand ordent en de uitvoering ervan vereenvoudigt. Er zijn meerdere periodieke evaluaties die verder worden behandeld in facet 5.2.

Overwegingen:

De interne kwaliteitszorg is uitvoerig beschreven in het aanvraagdossier en het is de commissie duidelijk dat de hogeschool kwaliteitszorg serieus opneemt. Voor de systematische aanpak van de kwaliteitszorg vindt de commissie het belangrijk dat de kwaliteitsverantwoordelijke voor deze nieuwe opleiding onafhankelijk kan optreden ten aanzien van de beoogde opleidingscoördinator (huidig departementaal kwaliteitszorgcoördinator).

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 5.1. 'Systematische aanpak' als voldoende.

4.5.2 Facet 5.2. Betrokkenheid

Bij de interne kwaliteitszorg zullen medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief worden betrokken.

Bevindingen van de commissie:

De opleidingscommissies zijn verantwoordelijk voor het opvolgen van het kwaliteitsbeleid waarbij ze op basis van de analyserapporten van bevragingen verbeterpunten en verbeterplannen opstellen en hiervan de uitvoering opvolgen. Voor de uitvoering worden verschillende kwaliteitswerkgroepen samengesteld bestaande uit leden van het onderwijzend personeel. Studenten zijn vertegenwoordigd in verschillende overlegorganen zoals bijvoorbeeld de opleidingscommissie en de departementsraad. Er worden metingen uitgevoerd bij zowel studenten, personeel, alumni als het werkveld.

Wat de studenten betreft, wordt er jaarlijks een studententevredenheidsenquête afgenomen, zijn er tweejaarlijks focusgroepgesprekken, jaarlijks de instroomregistratie om voornamelijk acties tegen de uitval te ondernemen en is er vierjaarlijks een behoeftenenquête die peilt naar het gebruik en de bekendheid van de onderwijsondersteunende diensten.

Sinds 2008 worden de alumni ook betrokken bij de kwaliteitszorg. Driejaarlijks is er een oud-studentenenquête en de opleiding plant om tweejaarlijks focusgroepgesprekken met acht tot twaalf alumni te organiseren om de opleiding meer in detail te bespreken.

Sinds 2010 organiseert de hogeschool een driejaarlijkse personeelsenquête en het departement doorloopt per opleiding elke vier jaar het EFQM/TRIS model met alle personeelsleden waarbij op basis van de bekomen resultaten verschillende consensusvergaderingen worden georganiseerd en het proces eindigt met een olijsting van de sterktes en de zwaktes.

De bevraging van het werkveld gebeurt systematisch naar aanleiding van het evaluatiegesprek van de stagiair waarbij de opleidingsprogramma's en de behaalde competenties van de studenten worden overlopen. Daarnaast vinden ook nog halfjaarlijks resonantiegesprekken met het werkveld plaats.

Overwegingen:

De instelling verdient een compliment dat voor elk onderwijzend personeelslid ruimte (12% van een voltijdse opdracht) in de opdracht werd voorzien om actief te zijn in een kwaliteitswerkgroep (zie 4.3.1). Het werkveld bevestigde tijdens het locatiebezoek het nut van de resonantiegesprekken. De commissie vraagt de opleiding nog meer gebruik te maken van die momenten om input te verkrijgen rondom de opzet van vakinhouden.

De studenten en alumni konden concrete voorbeelden aanhalen van verbeterpunten op basis van de bevragingen maar het departement moet de timing van de afname van de bevragingen evalueren zowel naar periodiciteit als naar het moment zelf. De bevragingen zouden frequenter moeten plaatsvinden om snel actie te kunnen ondernemen.

Het verplicht moeten invullen van de vragenlijst tijdens het laatste examen kan een vertekend beeld geven (zie hiervoor ook 4.2.4), zeker wat betreft de studielast.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 5.2. 'Betrokkenheid' als voldoende.

4.5.3 Samenvattend oordeel onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg

De facetten 'Systematische aanpak' en 'Betrokkenheid' scoren voldoende. De commissie beoordeelt het onderwerp 'Interne kwaliteitszorg' als voldoende.

4.6 Continuïteit

4.6.1 Facet 6.1. Afstudeergarantie

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen.

Bevindingen van de commissie:

Het studiecontract dat afgesloten wordt met de student staat garant voor het feit dat het programma volledig kan doorlopen worden. Deze garantie is opgenomen in het verslag van de Raad van Bestuur van 28 april 2011 en werd bij het aanvraagdossier toegevoegd als bijlage 4.

Positief voor de nieuwe opleiding is dat de macrodoelmatigheid reeds is aangetoond en dat de hogeschool verder investeert in personeel, infrastructuur en onderwijs. Verder heeft het instellingsbestuur de formele vraag naar de afstudeergarantie positief beantwoord.

Overwegingen:

De commissie heeft de expliciete garantie ontvangen van het instellingsbestuur dat studenten, die deze nieuwe opleiding aanvatten, zullen kunnen afstuderen binnen deze opleiding.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 6.1. 'Afstudeergarantie' als voldoende.

4.6.2 Facet 6.2. Investeringsen

De voorziene investeringen zijn toereikend om de opleiding (inclusief voorzieningen) tot stand te brengen.

Bevindingen van de commissie:

Uit het aanvraagdossier blijkt duidelijk dat de hogeschool investeert in deze nieuwe opleiding. Er wordt een volledige verdieping exclusief voorzien voor de opleiding. Hierbij wordt een audio- en postproductiestudio ingericht, er wordt een greenkey-studio uitgebouwd en uitgebreid tot een motion capturing studio en er wordt een mobiel usability lab uitgebouwd. Daarnaast voorziet de hogeschool nog een Streaming Lab en een Virtual Reality Lab. Ook wordt in 2012 gestart met de bouw van een fimstudio die mogelijks ook gebruikt zal worden door de nieuwe opleiding MCT.

Overwegingen:

Het is de commissie duidelijk dat de hogeschool de nodige investeringen naar deze nieuwe opleiding zal verrichten.

Het feit dat de nieuwe opleiding een eigen verdieping krijgt zal de identiteit van de opleiding zeker ten goede komen. Toch vraagt de commissie om over het nut van al deze geplande investeringen voor de nieuwe opleiding te waken en eventueel een gedeelte van de investeringen voor te behouden voor de uitbouw van de expertise binnen het personeelsbestand (zie ook 4.4.1). De commissie beveelt de instelling aan het gebruik binnen verschillende opleidingsonderdelen en/of door verschillende opleidingen van onder andere de motion capturing studio en het Virtual Reality Lab te evalueren.

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 6.2. 'Investerings' als voldoende.

4.6.3 Facet 6.3. Financiële voorzieningen

De financiële voorzieningen zijn toereikend om het volledige opleidingstraject te kunnen aanbieden.

Bevindingen van de commissie:

Zowel de hogeschool als het betrokken departement engageren zich om de vereiste financiële voorzieningen te dragen. De hogeschool heeft de financiële voorzieningen om de met deze nieuwe opleiding gepaard gaande personeels-, werkings- en investeringskosten te dragen.

Overwegingen:

De commissie stelt vast dat de financierbaarheid van de opleiding vanuit de hogeschool gegarandeerd is. Er is duidelijk nog ruimte voor bijkomende investeringen. De commissie vraagt de instelling de nodige aandacht aan de financiële voorzieningen voor deze nieuwe opleiding te evalueren en eventueel een verschuiving van de investeringskosten naar personeelskosten te verrichten (zie 4.6.2).

Oordeel van de commissie:

De commissie beoordeelt facet 6.3. 'Financiële voorzieningen' als voldoende.

4.6.4 Samenvattend oordeel onderwerp 6: Conditie voor continuïteit

De facetten 'Afstudeergarantie', 'Investerings' en Financiële voorzieningen' beoordeelt de commissie als voldoende. Daarmee krijgt het onderwerp 'Conditie voor continuïteit' als geheel een positieve beoordeling.

5 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 4 weer.

Onderwerp	Oordeel	Facet	Oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 systematische aanpak	V
		5.2 betrokkenheid	V
6 Continuïteit	V	6.1 afstudeergarantie	V
		6.2 investeringen	V
		6.3 financiële voorzieningen	V

Eindoordeel: positief

Bijlage 1: Samenstelling commissie

Voorzitter:

Prof. dr. Wim Lamotte was voorzitter van de visitatiecommissie voor de opleiding Multimedia en Communicatietechnologie in de tweede visitatieronde (2008-2010). Hij is hoogleraar informatica aan de Universiteit Hasselt (België), waar hij opleidingsonderdelen doceert rond multimedia, computernetwerken en webtechnologie. Hij is coördinator van de opleidingen Bachelor en Master informatica aan de Universiteit Hasselt en secretaris van de examencommissies van deze opleidingen. In deze hoedanigheid is hij ook verantwoordelijk voor de kwaliteitszorg binnen de opleidingen informatica. Hij is verbonden aan het onderzoeksinstituut EDM (Expertisecentrum voor Digitale Media), waar hij de onderzoeksgroep "Multimedia en communicatietechnologie" leidt, met focus op genetwerkte virtuele omgevingen en genetwerkte multimedia. Wim Lamotte studeerde in 1988 af als licentiaat informatica aan de Vrije Universiteit Brussel en behaalde in 2004 een doctoraat in de informatica aan de Universiteit Hasselt.

Wim Lamotte beschikt over vakdeskundigheid, visitatiedeskundigheid en onderwijsdeskundigheid.

Lid:

Met bijna 30 jaar ervaring op het terrein van informatie-ontwerp en -architectuur en gebruikersgericht ontwerpen worden de bijdragen van **Peter J. Bogaards** aan het vakgebied van informatie-ontwerp internationaal erkend. In het verleden was hij hoofd van de InfoDesign & Usability Group van Razorfish Europe en informatie- en interface-ontwerper bij Informaat. Hij was (mede)verantwoordelijk voor het ontwerp van de gebruikersinterface, site-architecturen, de navigatie en algehele bruikbaarheid van diverse toepassingen bij opdrachtgevers, zoals eBay, Elsevier Science, IBM, Nissan, Nokia en Vodafone. Sedert 2006 is hij bij Informaat experience design content curator op het gebied van user experience design in het Nederlandse taalgebied (DdUX.org) en daarbuiten (InformationDesign.org). Hij neemt regelmatig deel aan visitatiepanels als vakdeskundige en vervult adviserende rollen voor onder meer UXmatters.com, the Information Architecture Institute en de uitgever Rosenfeld Media.

Peter J. Bogaards beschikt over vakdeskundigheid en visitatiedeskundigheid.

Lid:

Als afgestuurd ingenieur in elektronica en elektriciteit start ing. **Johan Vannieuwenhuysse** zijn loopbaan als Product Engineer bij GTE ATEA (nu Siemens) als verantwoordelijke voor externe ontwikkelingen van randapparatuur voor digitale en private telefooncentrales. Vanaf 1985 vervult hij diverse management functies bij BARCO n.v.. Als Vice President Operations vertoeft hij 3 jaren in de USA voor de opstart van BARCO Inc, dat uitgroeit als distributiecentrum voor 120 dealers. Vanaf 2002 werkt hij als opleidingscoördinator mee aan de uitbouw van de unieke opleiding "Multimedia & Communicatie Technologie" aan de Hogeschool West-Vlaanderen. Hij doceert er de nieuwste webtechnologieën voor desktop- en mobiele toepassingen.

Johan Vannieuwenhuysse beschikt over vakdeskundigheid en onderwijsdeskundigheid.

Studentlid:

Gertie De Fraeye is studente in de master rechten aan de Universiteit Gent. Daarvoor behaalde ze al een master in de geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Leuven. Tijdens haar studentenjaren is ze op verschillende vlakken actief geweest op het gebied van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs. Als ondervoorzitter en vervolgens voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) was dit één van haar kerndossiers. Zij was ook lid in de externe audit panels die de kwaliteitszorgactiviteiten van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) doorlichtten. Hetzelfde heeft zij gedaan voor het Deense agentschap EVA (Danmarks Evalueringsinstitut) in november 2010. Daarnaast is Gertie lid van het Register Committee van het European Quality Assurance Register (EQAR), dat kwaliteitszorgagentschappen toetst aan de European Standards and Guidelines.

Gertie De Fraeye beschikt over studentgebondendeskundigheid en visitatiedeskundigheid.

Externe secretaris²:

Ruth DeVreese is lector Toegepaste Economie aan de faculteit Bedrijf en Organisatie, campus Aalst, van de Hogeschool Gent (België). Daarnaast is zij onderzoekscoördinator van de campus Aalst en promotor van verschillende projecten binnen het domein van ondernemerschap. Voorheen was zij stafmedewerker bij de dienst Onderzoek & Dienstverlening van diezelfde hogeschool. Ruth DeVreese is afgestudeerd als industrieel ingenieur chemie (Hogeschool Gent) en heeft bijkomend een Master in de Bedrijfskunde aan de Vrije Universiteit Brussel behaald.

Ruth DeVreese beschikt over onderwijsdeskundigheid.

Procescoördinator²:

Nancy Van San, beleidsmedewerker NVAO

Alle commissieleden hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend.

Datum samenstelling commissie: 5 september 2011

Datum aanstelling secretaris: 5 september 2011

² Externe secretaris en procescoördinator zijn niet-stemgerechtigde leden van de commissie

Bijlage 2: Werkwijze, werkverdeling en oordeelsvorming

Voor de werkwijze, werkverdeling en oordeelsvorming van de commissie wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

Bijlage 3: Programma vraaggesprekken en locatiebezoek

De commissie heeft een bezoek gebracht aan de locatie op maandag 24 oktober 2011 voor de toetsing van de nieuwe opleiding 'Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie' (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel.

Locatie: departement Industriële Wetenschappen en technologie, vergaderzaal 1, Nijverheidskaai 170, 1070 Brussel, België

Tijdstip	Onderdeel programma	Deelnemers
09.00 – 09.30 uur	Ontvangst, bestuderen documenten ter inzage en kort vooroverleg commissie	- Commissieleden
09.30 – 10.00 uur	Gesprek vertegenwoordigers instellingsbestuur en onderwijsinstituut	- Commissieleden - Mark Runacres: departementshoofd IWT - Luc Van de Velde: algemeen directeur EHB
10.15 – 11.00 uur	Gesprek vertegenwoordigers opleidingsmanagement	- Commissieleden - Frank Lanssens: opleidingscoördinator MCT, KZ-coördinator departement IWT - Anneleen Verckens: adviseur onderwijsvernieuwing
11.15 – 12.15 uur	Gesprek docententeam	- Commissieleden - Stijn De Mil: lector Art & Technology, verantwoordelijke FabLab - Annick Dhooge: lector Creative Programming - Herman Gillaerts: lector Business Communication - Johan Van den Broek: lector Usability, Mobiele applicaties - Bert Van Rillaer: lector IT Principles, Netwerken, Android development - Katy Vancollie: lector Marketing, Creativiteitstraining
12.15 – 12.45 uur	Gesprek vertegenwoordigers kwaliteitszorg en studentenbegeleiding	- Commissieleden - Frederik Bisschop: ombudsdienst departement IWT

Tijdstip	Onderdeel programma	Deelnemers
		- Leonie Geldhof: studenten- en trajectbegeleidster departement IWT - Nora Laermans: adviseur dienst strategische planning, kwaliteitszorg en databeheer - Frank Lanssens: opleidingscoördinator MCT, KZ-coördinator departement IWT
12.45 – 13.30 uur	Overleg commissie tijdens de lunch (besloten)	- Commissieleden
13.30 – 14.15 uur	Gesprek studenten en alumni	- Commissieleden - Studenten uit de specialisatie multimedia – toegepaste informatica: • Sébastien Albert • Jonas de Hovre • Koen Everaert • Evi Favails - Afgestudeerden uit de specialisatie multimedia – toegepaste informatica: • Wouter Goossens (2008-2009) • Preben Hermans (2006-2007) • Yoeirck Lemmelyn (2010-2011) • Jonathan Meurrens (2010-2011) • Guust Nieuwenhuis (2007-2008) • Dieter Van Rossem (2010-2011)
14.30 – 15.15 uur	Bezoek voorzieningen (rondleiding)	- Commissieleden - Stijn De Mil: lector Art & Technology, verantwoordelijke FabLab - Danny Siroyt: secretariaatsmedewerker
15.30 – 16.15 uur	Gesprek vertegenwoordigers werkveld	- Commissieleden - Bart Baele: Artisiteik leider Berlin - rol: gastspreker, resonantiegroep - Jens Braet: Xio - rol: stage, gastspreker - Mark Mestdagh: gedelegeerd bestuurder FeWeb en CEO van 2MPact - rol: resonantiegroep - Thomas Mons: The Reference – rol:

Tijdstip	Onderdeel programma	Deelnemers
		stage - Dirk Nys: Education Manager Apple en Autodesk - rol: resonantiegroep - Stijn Slabbinck: zaakvoerder Fisheye – rol: gesprekken rond Art & Technology, stages - Bert Vermeiren : Videohouse – rol: stage en samenwerking - Mark Volders: MobileWeb – rol: gastspreker, stages
16.15 – 18.30 uur	Overleg commissie (besloten)	- Commissieleden

Bijlage 4: Overzicht van bijkomend geformuleerde vragen door de NVAO

- Concreet leermateriaal voor de opleidingsonderdelen van het eerste deeltraject, met name voor de cluster “Design” en de opleidingsonderdelen die (gedeeltelijk) gemeenschappelijk zijn met de opleiding Toegepaste Informatica. Voor deze laatste categorie dient de focus te liggen op de differentiatie tussen TI en MCT: wat is gemeenschappelijk en waarin verschillen (de inhoud en/of opdrachten voor) deze twee opleidingen?
- Verdere concretisering van het tweede en derde deeltraject, wat betreft leermateriaal, methodiek en toetsing. Deze waren bij het locatiebezoek onvoldoende uitgewerkt. Ook hier ligt de focus op de aspecten Design en Creativiteit, maar ook de andere clusters waren nog te summier uitgewerkt om instromende studenten voldoende concreet te kunnen voorlichten over de gehele opleiding.
- Een concretere (en meer gevarieerde) vertaling van het toetsbeleid naar aangepaste toetsvormen, die aantoonbaar de beoogde competenties aftoetsen, in overeenstemming met de werkvormen.
- Alle nieuwe informatie over de aanwerving van bijkomende competenties, voornamelijk in de cluster Design. Het was bijvoorbeeld bij het locatiebezoek nog niet duidelijk wie het opleidingsonderdeel “Design 1” zou opnemen of welke competenties werden verwacht van betrokkene. Daarom is bijkomende informatie over openstaande en/of ingevulde vacatures nodig.

Bijlage 5: Overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten

- aanvraagdossier met bijlagen, juni 2011

Documenten bezorgd voorafgaand aan het locatiebezoek:

- Toetsbeleid van de opleiding Multimedia en communicatietechnologie;
- de taakbelasting van het onderwijzend personeel, het akkoordprotocol nr. 41 van het Departementaal Onderhandelingscomité en de beslissing hier rond van de Departementsraad;
- de exacte berekeningen van de 8.05 VTE voor de voorziene personeelsformatie;
- het aanstellingspercentage per personeelslid;
- een inventaris van alle documenten/informatie die ter inzage zullen liggen tijdens het locatiebezoek;
- document met een toelichting bij de extra vragen van de commissie.

Documenten beschikbaar gesteld tijdens het locatiebezoek:

- literatuurlijst opleiding MCT;
- vakinhouden opleiding MCT;
- algemene beleidsdocumenten van de hogeschool;
- documenten met betrekking tot de doelstellingen;
- documenten met betrekking tot het programma;
- documenten met betrekking tot het personeel;
- documenten met betrekking tot de voorzieningen;
- documenten met betrekking tot de kwaliteitszorg;
- informatie met betrekking tot de toegang tot het elektronisch leerplatform.

Documenten met antwoorden op de geformuleerde vragen van de NVAO:

- aanvullende informatie bij Toets nieuwe opleiding Vlaanderen;
- Lesprogramma en leermaterialen (eerste deeltraject);
- ECTS-fiches;
- Curriculum vitae.

Bijlage 6: Geheimhoudingsclausule

De commissie verklaart op eer de bevindingen over de opleiding noch het adviesrapport mee te delen aan het instellingsbestuur.

Bijlage 7: Lijst met afkortingen

ECTS	European Credit Transfer System
EFQM	European Foundation for Quality Management
EHB	Erasmushogeschool Brussel
FeWeb	Federatie van Webbedrijven
IWT	Industriële wetenschappen en technologie
KZ	kwaliteitszorg
MCT	multimedia en communicatietechnologie
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
TI	Toegepaste Informatica
TRIS	Transnationale Institutionele Samenwerking (instrument van kwaliteitszorg)
VKS	Vlaamse kwalificatiestructuur

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Bachelor in de multimedia en de communicatietechnologie (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #5250